

EVOCACIONES DE LA RUINA

1936

2016

TARDOR 2016

EL BORN
CCM

Ajuntament de
Barcelona

EVOCACIONS DE LA RUÏNA

En el context commemoratiu del 80è aniversari de la insurrecció militar que inicià tres anys de guerra civil, i una dictadura que es va mantenir fins al 1977, El Born CCM presenta Evocacions de la Ruïna, una proposta integral que interroga sobre el buit ètic de la nostra democràcia en relació al passat de guerra i dictadura. Evocacions de la Ruïna vol contribuir a fer visible les impunitats de l'administració democràtica vers els crims i vulneracions de la dictadura, i com aquesta actitud ha generat un buit de valors. El programa consta de dues exposicions que conviden a reflexionar sobre la conducta de la nostra democràcia en la gestió del passat franquista i un seguit d'activitats paral·leles, comissariades per Javier Tébar. Un cicle de conferències al voltant de la relació i el conflicte perpetu entre política i ètica, una jornada sobre accions i narracions ètiques en la construcció de la democràcia i una programació de cinema i teatre que vol convidar-vos a pensar la tensió entre política i responsabilitat: si la tortura és un element estructural de les dictadures, la impunitat és un element estructural de les democràcies?

DIÀLEGS

SOBRE VIOLÈNCIES, CATÀSTROFES I IMPUNITATS

Amb el propòsit de suscitar un diàleg amb el públic assistent, deu especialistes en diferents camps d'estudi conversaran al voltant de les genealogies, expressions i trajectòries de les violències al llarg del segle XX. Reflexionaran sobre els seus efectes en la memòria col·lectiva i les seves conseqüències en la dimensió política.

LES VIOLÈNCIES DEL SEGLE XX

Dimecres 19 d'octubre, 19 h

Bruno Groppo, director de recerca al CNRS, membre del Centre d'Histoire Sociale du XXe siècle, Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne i **Ricard Vinyes**, comissionat de Programes de Memòria de l'Ajuntament de Barcelona.

Modera: **Marta Tafalla**, professora de Filosofia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Gratuït. Sala Moragues.

LA CATÀSTROFE: ART, ÈTICA I POLÍTICA

Dimecres 2 de novembre, 19 h

Juan Albarrán Diego, professor del Departament d'Història i Teoria de l'Art de la Universidad Autónoma de Madrid i **Carles Guerra**, director de la Fundació Tàpies.

Modera: **Paula Barreiro López**, professora d'Història de l'Art del programa Ramón y Cajal de la Universitat de Barcelona.

Gratuït. Auditori c/Comercial, 5.

PRÀCTIQUES I USOS MEMORIALS A L'ESPAI PÚBLIC

Dijous 17 de novembre, 19 h

Maria Chiara Bianchini, investigadora del Instituto de Historia, Universidad Católica de Chile i **Kathrin Golda-Pongratz**, professora d'urbanisme a la Frankfurt University of Applied Sciences. Modera: **Itziar González**, arquitecta i ex-regidora del districte de Ciutat Vella.

Gratuït. Auditori c/Comercial, 5.

LA VULNERACIÓ DELS DRETS HUMANS I ELS MODELS D'IMPUNITAT

Dijous 24 de novembre, 19 h

Antonio Madrid, professor de Filosofia del Dret de la Universitat de Barcelona i coordinador general de la Clínica dret al Dret de la UB i **Mònica Aranda**, professora de Dret Penal i membre de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans de la Universitat de Barcelona.

Modera: **César Lorenzo**, doctor en Història per la Universitat de Barcelona.

Gratuït. Auditori c/Comercial, 5.

TRAUMA, TRANSMISSIÓ I MEMÒRIA SOCIAL

Dijous 1 de desembre, 19 h

Anna Miñarro, Psicòloga Clínica – Psicoanalista i **Francisco Ferrándiz**, antropòleg del Centro de Ciencias Humanas y Sociales del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC).

Modera: **Odei Etxearte**, periodista d'El Punt.

Gratuït. Auditori c/Comercial, 5.

JORNADA

ACCIONS I NARRACIONS ÈTIQUES

EN LA CONSTRUCCIÓ
DE LA DEMOCRÀCIA

Si la democràcia no es concedeix sinó que es conquereix a partir d'accions i de narracions, al darrere sempre hi ha unes concepcions ètiques determinades. Reflexionarem sobre la democràcia com un procés mai del tot acabat, sinó en permanent construcció.

Dimecres 9 de novembre

10 – 11 h

COMPROMÍS AMB LES MEMÒRIES

Amb **Carles Vallejo**, Associació d'Expresos Polítics de Catalunya, i **Anna Maria Batalla**, Plataforma pel Futur Monument a les Preses de Les Corts.

11 – 11.30 h Pausa

11.30 – 12.50 h

PASSAT I PRESENT: LA DEFENSA DELS VALORS DEMOCRÀTICS

Amb **Alejandro Forero**, membre de la Coordinadora Catalana per a la Prevenció i Denúncia de la Tortura; **Eduard Martínez**, membre d'Amnistia Internacional, i **Xavier Muñoz Soriano**, membre de la campanya Tanquem els CIE.

12.50 - 13.50 h

77/ MODEL PER ARMAR: LA LLEI D'AMNISTIA I LA JUSTÍCIA TRANSICIONAL

Amb **Mercedes García Aran**, catedràtica de Dret Penal de la Universitat Autònoma de Barcelona i **José Ricardo de Prada**, magistrat a la Sala Penal de l'Audiència Nacional i jutge internacional del Mecanisme Residual per a Tribunals Internacionals Ad Hoc.

Gratuït. Auditori c. Comercial, 5

CINEMA

MONUMENTS, RASTRES I VULNERA- CIONS

Cicle de cinema de ficció i documental de relats sobre la nostra relació amb el passat, la construcció de la memòria col·lectiva, els esdeveniments i fenòmens marcats per la violència i la vulneració dels drets humans.

EL RASTREADOR DE ESTATUAS (2015, 71')

Dijous 20 d'octubre, 19 h

Dir. Jerónimo Rodríguez

Presenta i modera: **Cecilia Ricciarelli**, docent de l'Institut Europeo di Design de Barcelona (IED), doctora en Cinema per la Universit  Sorbonne Nouvelle-Paris 3.

3€. Sala Moragues.

LA FLACA ALEJANDRA. RECUERDOS DE LA MUERTE (1994, 59')

Dimecres 26 d'octubre, 19 h

Dir. Carmen Castillo

Presenta i modera: **Imma Merino**, professora d'Història del Cinema a la Universitat de Girona i de Documental de Creació a la Universitat Pompeu Fabra. Amb la presència de la directora, Carmen Castillo.

3€. Sala Moragues.

SYRIA SELF PORTRAIT. SILVERED WATER (2014, 93')

Dimecres 23 de novembre, 19 h

Dir. Ossama Mohammed i Wiam Siam Bedirxan

Presenta i modera: **Marta Vallejo Herrando**, escriptora i productora cultural, col·lectiu *La Company a*.

3€. Sala Moragues.

L'IMAGE MANQUANTE (2013, 90')

Dimecres 30 de novembre, 19 h

Dir. Rithy Panh

Presenta i modera: **Jordi Mir**, professor de la Universitat Pompeu Fabra.

3€. Sala Moragues.

LECTURA DRAMATITZADA

LA MORT I LA DONZELLA

Direcció: Moisés Maicas **Intèrprets:** Anna Alarcón (Paulina), Abel Folk (Roberto) i Jordi Rico (Gerardo)

Traducció al català: Joan Barbero **Llum i so:** Daniel Gener

Dissabte 22 d'octubre, 20 h

Paulina Salas va ser segrestada, torturada i violada pels sicaris de la junta militar xilena. Quinze anys després, el país viu en democràcia i se suposa que botxins i víctimes han de conviure tranquil·lament. Però un bon dia, a causa d'un incident banal i quotidià, la parella de Paulina convida a entrar a casa seva un home. I Paulina reconeix l'home que la agredia i humiliava durant el seu captiveri mentre escoltava la música d'un quartet de corda de Schubert.

Lectura dramatitzada de l'obra teatral d'Ariel Dorfman, estrenada el 1991 a Xile, que planteja temes universals: la justícia i el perdó, el record i l'oblit, la cerca de la veritat i la construcció de la impunitat.

3€. Sala Moragues.

EXPOSICIÓ

AIXÒ EM VA PASSAR

DE TORTURES
I D'IMPUNITATS
(1960-1978)

DEL 27.09.16 AL 08.01.17

La tortura va ser una expressió de la violència política de l'Estat franquista i va perdurar encara durant els anys de la transició a la democràcia a Espanya, en una pràctica sistèmica plenament acceptada per les autoritats. La dimensió d'aquesta vulneració dels drets humans, les seves formes i evolució, els seus protagonistes i els seus responsables són encara avui prou desconeguts.

Aquesta exposició proposa un debat sobre aquestes qüestions amb l'objectiu de presentar les experiències de la tortura exercides contra persones que van negar-se a acceptar la condició de súbdits i aspiraven a ser ciutadania. Els actes impunes del passat se'ns presenten com un buit ètic en el present. Per això cal preguntar-se: si la tortura fou una realitat estructural de la dictadura, la seva pervivència en el temps pot significar acceptar-la com un fruit amarg de la nostra democràcia?

Exposició comissariada per Javier Tébar.

Gratuït. Espai públic d'El Born CCM.

EXPOSICIÓ

FRANCO, VICTÒRIA, REPÚBLICA

IMPUNITAT I ESPAI URBÀ

DEL 18.10.16 AL 08.01.17

Aquesta exposició mostra, amb un llenguatge auster, la permissivitat amb els símbols de la dictadura a partir de la peripècia de tres estàtues –*La República*, l'eqüestre de Franco, *La Victòria*– i de l'actitud dels seus autors, Marès i Viladomat, que van treballar per la república, van exaltar el franquisme i van ser reconeguts per la democràcia. Això permet la reflexió sobre la banalització de la dictadura durant la democràcia com a base de la impunitat dels seus protagonistes i de la dificultat de restablir la memòria de la república i de les classes subalternes.

Exposició comissariada per Manel Risques.

Del 18 al 30 d'octubre: gratuït / A partir de l'1 de novembre: 2,20 €.

Pl. Comercial i sala d'exposicions temporals.

Consulteu al web l'horari de les visites guiades a l'exposició.

VENDA D'ENTRADES

A través del web d'El Born CCM i a les nostres taquilles. Els membres del TR3SC gaudeixen d'avantatges en algunes activitats. Consulteu el seu web.

SERVEI DE RESERVES

Laborables, de dilluns a divendres, de 9.30 a 19 h.
Telèfon 93 256 68 50 o reserveselbornccm@eicub.net
Les activitats gratuïtes tenen aforament limitat i s'hi accedeix per estricte ordre d'arribada.
El Born CCM es reserva el dret d'anul·lar una activitat. En aquest cas, es retornarà l'import de l'entrada.
Així mateix, es reserva el dret a modificar aquest programa per causes de força major.

El Born Centre de Cultura i Memòria

Plaça Comercial, 12
08003 Barcelona
T 93 256 68 51